

16 499

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՂԳԱՇԵԱՆ

Կ Ո Մ Ո Ւ Ն Ի Զ Մ

ԵՒ

ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

323.1

Ա-49

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ «ԺՈՂ. ԶԱՅՆ»Ի ՊԵՅՐՈՒԹ

323.1
4-49

—1—

26 SEP 2006

15 JAN 2010

ԿՈՄՈՒՆԻՉՄ ԵՒ ԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ներկայիս, երբ ընդհանրապէ՛ս ազգային հարցը, և մասնաւորապէ՛ս փոքր ժողովուրդներու և ազգերու օտար լուծէ ա՛մբողջովին ձերբազատուելու, իրենց ազգային գոյութիւնը ամրապնդելու և արտաքին ամէն վտանգէ զերծ մնալու հարցը, սուր կերպով դրուած է ամենուրեք. երբ, իւրաքանչիւր ճնշուած ժողովուրդի հարցը, իր ազգային սահմաններէն դուրս գալով դարձած է միջազգային հարց, անհրաժեշտ կը նկատենք քանի մը ճշգրտչումներ ընել կոմունիզմի և ազգայնականութեան փոխ—յարաբերութեան մասին, քանի որ այս երկու եզրերու իմաստը, ոմանց կողմէ, քաղաքական քարոզչական նկատումներով այնքան ազաւարդուած և չարափոխուած է:

Արդարեւ՝ Արդեօք հակասութիւն կա՞յ կոմունիզմի և ազգայնականութեան միջեւ. կամ այլ բացատրութեամբ, կոմունիզմի միջազգայնական սկզբունքները կը ժխտեն ազգային զգացումները. այսինքն՝ հայրենիքի սէրը, անոր անկախութիւնը, ապահովութիւնն ու շահերը պաշտպանելու պատրաստակամութիւնը: Կամ, կոմունիզմի միջազգայնական սկզբունքները կը ժխտեն ազգային իտէալը. այսինքն՝ իւրաքանչիւր ժողովուրդի իր ազգային գոյութիւնը, ազգային մասնայատկութիւնները, ազգային դարաւոր ժառանգութիւնը և մշակոյթը պահպանելու և զանոնք

աւելի զարգացնելու ձգտումը:

Ահա հարցումը, որ եթէ երեկ ուղղուած էր քիչերու կողմէ, այսօր շեշտակի կերպով կ'ուղղուի բոլորին կողմէ: Եւ հասկնալի է այս հարցասիրութիւնը պատերազմի ներկայ պայմաններուն տակ, երբ ամէն ժողովուրդը իր ազգային հարցին համար կորոնէ լուծումներուն ամենէն արժատականն ու ամբողջականը: Հարցումը սուր կերպով դնող պատերազմը, տուած է նաեւ անոր պատասխանը:

Արդարեւ, ներկայ համաշխարհային պատերազմը անվիճելի և անհեղքելի կերպով ցոյց տուաւ, թէ սովետական հանրապետութեանց և անոնց շարքին Հայաստանի սովետական սոցիալիստական հանրապետութեան մէջ, ուր յաղթանակած են կոմունիստական ըսկզբունքները և ուր տիրող է կոմունիստ կուսակցութիւնը, ժողովուրդները տոգորուած են ցարդ խորութեամբ և ծաւալով նմանը չտեսնուած հայրենասիրական զգացումներով: Սովետական երկիրներուն մէջ այնքան զանգուածային դարձած հերոսութիւնները պատահականութեան հետեւանք չեն, այլ երկարամեայ ազգային դատաւարականութեան, հայրենասիրական լաւագոյն զգացումներու վերակենդանացման, նոր ոգիով կոմունիստական ոգիով—վերամշակման արդիւնքն են:

Սովետական հասարակարգը, ի հեճուկս ուրիշ հասարակարգերու, ուր տկար ժողովուրդներն ու փոքր ազգերը դատապարտուած են անէացումի և չքացումի,

կեանքի կոչած և ծաղկեցուցած է բազմապիսի ժողովուրդներ և ազգեր: Ձարական ընթիմի տակ, ազգամիջեան կռիւներով բլքտուած և կորստեան դատապարտուած, բարձր մշակոյթի տէր հայ դարաւոր ժողովուրդը, սովետական ընթիմի տակ դարձած է առաջաւոր ժողովուրդ: Եթէ անցեալի մէջ հայ ժողովուրդին պէտք էր քանի մը դարձնելու համար հերոս մը, այժմ, շնորհիւ սովետական ընթիմին և կոմունիստական դատաւարականութեան, հայ ժողովուրդը ծնած է բազմահազար քաջեր:

Ուրեմն: Եթէ կոմունիզմը չժխտեր ազգային ըզգացումները, այլ զանոնք աւելի կ'աղնուացնէ, կը զարձնէ զգացումներուն ումենէն վեհն ու սրբազանը, եթէ կոմունիզմը վերջ չտար ազգերուն, այլ զանոնք աւելի կը բարձրացնէ և կը ծաղկեցնէ, այն ատեն, ինչպէս անիկա միջազգայնական է և համամարդկային, կամ, ի՞նչն է կոմունիզմի մէջ միջազգայինն ու համամարդկայինը, կամ ուր կոմունիզմը միջազգայնական ձգտումը կը հաշտեցնէ ազգայնական ձգտումին հետ:

Կոմունիզմի մէջ միջազգայինը, համամարդկայինը այն է, որ անիկա կը քարոզէ բոլոր զօրաւոր թէ տկար, պզտիկ թէ մեծ, յառաջագէտ թէ յետագէտ ազգերու միջեւ կատարեալ իրաւահաւասարութիւն, կը ժխտէ ազգային ճնշումը և անոր տեղ կը թեւադրէ

եղբայրութիւն և զործակցութիւն: Կոմունիզմի միջազգայնական սկզբունքներուն համաձայն, «եւէ ժողովուրդի ազգային հարցը, այսինքն՝ իր գոյութիւնը պաշտպանելու, օտարի լուծէն կատարելապէս ձերբազատուելու հարցը, անշատ միայն սեփական միջոցներով լուծուող հարց մը է, այլ ազգային հարցի համաշխարհային ընդհանուր լուծումին կապուած հարց մըն է: Բոլոր մեծ և փոքր ժողովուրդներու հարցը լուծում կրնայ գտնել միայն համաշխարհային կարգի մը մէջ, որ հիմնուած ըլլայ ժողովուրդներու միջեւ եղբայրութեան և հաւասարութեան սկզբունքներուն վրայ: Ուեւէ ժողովուրդ չկրնար կատարելապէս ազատագրուիլ, եթէ համաշխարհային իմբերիալիզմի գէմ մղուող հասարակաց պայքարին մէջ, իր ազատագրական ճիգերը չմիացնէ ուրիշ ժողովուրդներու ճիգերուն:»

Որով, կոմունիզմի միջազգայնական սկզբունքներուն իսկութիւնն է.—Հաւասարութիւն և եղբայրութիւն բոլոր ազգերուն միջեւ և զործակցութիւն աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն միջեւ, հիմնելու համար այս հաւասարութիւնն ու եղբայրութիւնը իրադրածող համաշխարհային կարգ մը:

Այս է ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ բառին իմաստը կոմունիզմին մէջ:

Ստալին, միջազգայնական բառին այսպիսի բա-

ցատրութիւն տուած է 1936 Նոյեմբեր 25ին Սովետ Միութեան Տրդ արտակարգ համագումարին սովետական սահմանադրութեան նախագծի մասին տուած իր զեկոյցին մէջ: Անիկա ըսաւ թէ սովետ սահմանադրութիւնը, կապիտալիստական երկիրներու սահմանադրութեանէն կը տարբերի իր ԽՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ, այսինքն՝ ինչպէս Ստալին ըսաւ տառացիօրէն, Սովետական Սահմանադրութիւնը՝ «հիմնուած է բոլոր ազգերու և ցեղերու իրաւահաւասարութեան սկզբունքին վրայ: Հիմնուած է այն սկզբունքին վրայ, թէ ազգերու և ցեղերու միջև գոյնի և լեզուի, մշակութային մակարդակի և պետական զարգացման տարբերութիւնները, ինչպէս և ամէն ուրիշ տարբերութիւն, չկրնար որպէս արդարացիօր ծառայել ազգերու իրաւական անհաւասարութեան: Սովետ սահմանադրութիւնը՝ հիմնուած է այն սկզբունքին վրայ, թէ բոլոր ազգերը և ցեղերը, անկախաբար իրենց ուժէն և տկարութեանէն, պարտաւոր են համահման իրաւունքներ վայելիլ հասարակութեան տնտեսական, ընկերային, պետական և մշակութային կեանքի բոլոր մարդերուն մէջ:»

Քանի որ այսպէս է ազգային հարցի լուծման պատժական ընթացքը, այն ատեն ինչպէս հասնիլ ատոր: Կարելի՞ է արդեօք աշխարհի երեսէն ջնջել ազգային

և ցեղային թշնամութիւնները՝ զօրաւորին կողմէ տրեւարին ճնշուած:

Իմբէրիալիստ ամէն տեսակի զաղափարախօսները մինչեւ հիմա աշխատած են այնպէս հաւատացնել ժողովուրդներուն, թէ ազգային թշնամանքը և զօրաւորին կողմէ տկարին ճնշուելը, նոր երեւոյթներ չեն և թէ անոնք աշխարհի սկիզբէն ի վեր գոյութիւն ունեցած են. և հետեւաբար զանոնք փոխելու մասին խորհիլը յիմարութիւն է: Ուրիշներ՝ քողարկելու համար իմբէրիալիզմի յափշտակողական բնոյթը և արգարացնելու համար անոր տիրապետութիւնը ուրիշ ազգերու վրայ, զայն քաղաքակրթութեան գիմակով կը քողարկեն, պնդելով թէ յառաջագէտ ազգը պէտք է իշխէ յետամնաց ազգին վրայ՝ զայն «քաղաքակրթելու» համար:

Տեսողային ֆալստիւնները, ի մասնաւորի նացի ցեղակոծները, աւելի զարգացնելով իմբէրիալիստական այս տեսակէտները, մարդկութիւնը բաժնեցին աստիճաններու, և բոլորին վրայ իշխելու սահմանած հռչակեցին գերման ցեղը, որ «ազնուագոյնն» է, որ «նախախնամութեան» կողմէ իրաւունք ունի ճնշելու և ի հարկին բնաջնջելու բոլորին:

Անոնք կենդանական և բուսական աշխարհի օրէնքները փոխադրեցին մարդկային հասարակութեան մէջ, արարկելով թէ գոյութեան պայքարը և այդ պայքա-

րին մէջ զօրաւորին յաղթանակը բնութեան անխուսափելի օրէնքն է. թէ՛ ինչպէս բնութեան մէջ տկար կենդանին կամ բոյսը տեղի կուտան զօրաւորին առջև, նոյնպէս մարդկային ընկերութեան մէջ «ստորին» և «յետամնաց» ցեղերը պէտք է տեղի տան «ազնիւ» և «զօրաւոր» ցեղին առջև:

Նացիները այս բոլորը զործնականօրէն կիրարկեցին իրենց զբաւած երկիրներուն մէջ վարելով կոլոպուտի և բնաջնջումի վայրագ քաղաքանախնութիւն մը:

«Ստորին» և բարձր» ցեղերու նացիական այս տեսութիւնները մուտք զործեցին նաև հայ իրականութենէն ներս: Ատենօք, Ամբրիկայի մէջ, Գ. Նժտեհի նախաձեռնութեամբ ստեղծուեցաւ «հայ ցեղակրօններու ուխտը» որ սակայն ունեցաւ անփառունակ վախճան: Կենդանական և բուսական աշխարհի մէջ գոյութեան պայքարի մասին Տարվինի յայտնաբերած օրէնքներու տառացի կիրարկութիւնը մարդկային կեանքի վրայ, գիտականօրէն ճիշտ չէ: Պատմութիւնն ու ընկերաբանութիւնը հակագիտական կը գտնեն նման փորձ մը:

Այն օրուքնէ սկսեալ երբ մարդը սկսաւ արտադրութեան գործիքներ շինել, դուրս եկած եղաւ կենդանական կեանքէն և ստեղծեց իրեն յատուկ կեանք: Իսկ արտադրութեան այդ գործիքներու բարեշրջ-

Նուժով, երբ ընկերութիւնը բաժնուեցաւ որոշ դասակարգերու, այն ատեն ընկերութեան յառաջդիմութեան մղիչ հիմնական ուժը հանդիսացաւ պայքարը դասակարգերու միջեւ, պայքարը շահագործողներու և շահագործուողներու, ճնշողներու և ճնշուողներու միջեւ:

Որով մարդկային հասարակութեան մէջ գոյութիւն ունեցող դասակարգային պայքարը չէ կարելի նոյնացնել կենդանական աշխարհի մէջ տարերայնօրէն տեղի ունեցող գոյութեան պայքարին հետ:

Կ ո մ ու ն ի ո տ ն եր ր, կը հաւատան թէ ազգերու և ժողովուրդներու միջեւ տիրող անհաւասարութիւնը, հակամարտութիւնները, զօրաւորին կողմէ տկարին ճնշումը յաւիտենական օրէնքներ չեն, այլ պատմական տուեալ շրջանի մը մասնայատուէկ, հետեւաբար անցողակի երեւոյթներ են:

Կոմունիստներու հաւատքը ազգերու և ժողովուրդներու ազագային մասին, բարի գիտաւորութեանց հետեւանք չէ, այլ ազգային հարցի պատմական զարգացման խոր ուսումնասիրութեան վրայ հիմնուած գիտական հաւատք մըն է:

Արդ, ինչպէս և երբ ծագում առաւ ազգային հարցը:

Արեւմուտքի մէջ, ընդհանուր առմամբ ազգերը

կաղժաւորուեցան կապիտալիզմի զարգացման և աւատապետութեան քայքայման շրջանին: Արդեւնաբերութեան և հաղորդակցութեան միջոցներու զարգացումը և աշխատանքի բաժանումը իրար կապեցին, ի մի խմբեցին երկրի մը մինչ այդ իրարմէ կտրատուած, իրարու հակադիր մասերը և լրացուցին ազգի մը ամբողջական կաղժաւորման Տուեալները:

«Ազգը լեզուի, հողամասի, տնտեսական կեանքի և մշակոյթի ընդհանրութեամբ արտայայտուող հոգեկան կերտուածքի, պատմականօրէն կաղժաւորուած կայուն հաւաքականութիւն է:» (Ստալին)

Արեւմուտքի մէջ կապիտալիզմի զարգացումը, մեծ պետութիւնները հարկադրաբար մղեց դուրս զալ իրենց ազգային շրջանակէն, նուաճել նոր շուկաներ, որոնք նախանիւթ, վառելանիւթ և բանուորական աժան ուժ, և յօդուտ այդ բոլորն տիրել երկաթուղային և ծովային մեծ ճամբաներուն: Այսպէսով, արեւմուտքի նախապէս զուտ ազգային կապիտալիստական տէրութիւնները, դարձան իմրերիալիստական տէրութիւններ, որոնք իրենց միջեւ բաժնեցին աշխարհի շուկան և ժողովուրդները: Եւ ազգային հարցը, որ սկիզբը քանի մը բաղժազկի պետութիւններու (Ջարական Ռուսաստան, Օսմանեան կայսրութիւն, Աւստրիա—Հունգարիոյ կայսրութիւն) միջեւ սահմանափակուած էր, դարձաւ միջազգային հարց՝ իր մէջ

ընդգրկելով Ասիոյ և Ափրիկէի հարիւրաւոր գաղութայնացուած ժողովուրդները:

Որով, ազգային ճնշումը դարձաւ համաշխարհային դրութիւն, իսկ համաշխարհային իմբրիալիզմի ճնշումէն ձերբազատուելու հարցը՝ միջազգային հարց: Ի՞նչպէս լուծել այս հարցը:

Համաշխարհային ներկայ իրադարձութեան մէջ կը նշմարուին երկու զօրաւոր հակամարտ ուղղութիւններ, մին կընդունի ճնշուած ազգերու անջատումը իմբրիալիզմի լուծէն և անկախ ու ինքնուրոյն պետութիւններ կազմելը. իսկ՝ միւսը՝ կը քաջացէ ազգերու միջեւ տնտեսական մերձեցում:

Ընկերային ներկայ հասարակարգի տակ այս երկու ուղղութիւնները ոչ կարելի է լուծել և ոչ ալ իրարու հետ հաշտեցնել: Սակայն իմբրիալիստական շրջանակները կը փորձեն հաշտեցնել այս երկու ուղղութիւնները՝ ուժանալով առաջինը: Անոնք կը բռն թէ՛ պէտք չկայ յետամնաց գաղութային ժողովուրդներուն իշխող տէրութիւններէն անջատումին, քանի որ բոլոր ժողովուրդներն ու ազգերը համաշխարհային տնտեսական միակ դրութեան մը տակ համախմբուելու չափ տնտեսապէս իրարու մօտեցած են:

Իմբրիալիստները ասիկա կըսեն յորովհետեւ չեն ուզեր իրենց լուծին տակ ապրող ժողովուրդներու և ազգերու քաղաքական ազատագրումը: Անոնք, առաջ

քաշելով ազգերու իրարու տնտեսապէս կապուածութեան հարցը, կուզեն մոռնալ անոնց քաղաքական անկախութեան հարցը՝ անշատ և ինքնուրոյն պետութիւն ունենալու հարցը:

«Պատմատնտեսական հայեցակէտով «ազգային ինքնորոշումը» չկրնար քաղաքական ինքնորոշումէն, պետական ինքնուրոյնութենէն, ազգային պետութիւն ստեղծելէն տարբեր նշանակութիւն ունենալ» (Լենին):

Կոմունիստներու համար այս երկու ուղղութիւններուն լուծումը պարզ է: Ծնշուած ազգը կազատագրուի իմբրիալիզմի լուծէն, ամբողջովին կանջատուի գաղութայնացնող տէրութիւնէն և կը կազմէ ազգային անկախ տէրութիւն և ապա իր ազատ կամքով, հաւասար հիման վրայ չկը միանայ ուրիշ ժողովուրդներուն՝ մտնելու համար համաշխարհային միասնական տնտեսութեան մը մէջ:

«Համաշխարհային միասնական տնտեսութեան մէջ ժողովուրդներու միաւորումը հնարաւոր է միայն փոխադարձ վստահութեան և կամաւոր համաձայնութեան հիմունքներով: Ժողովուրդներու կամաւոր միաւորումը կազմելու ճանապարհին վրայ կամուրջ կը հանդիսանան գաղութները «միասնական» իմբրիալիստական «ամբողջէն» անջատելը, զանոնք ինքնուրոյն պետութեանց վերածելը» (Ստալին)

(Ստալին)

Որով, կապիտալիստական իմբերիալիզմը որ արեւմուտքի մէջ կը շահագործէ բանուորութիւնը և ժողովրդական բոլոր դանդաւածները և արեւելքի մէջ իր իշխանութեան տակ կը պահէ բազմաթիւ ազգեր, ինքզինք կը գտնէ երկու շարժումներու առջեւ, ոին արեւմուտքի ժողովրդական շարժումը և միւսը արեւելքի ազգային ազատագրական շարժումը։ Այս երկու շարժումներուն շահը կը պահանջէ միասին ըլլալ, իրարու աշակցել հասարակաց թշնամիին դէմ մղուած պայքարին մէջ։

«Եթէ մեծ, ճնշող և հողային կցումներ կատարող ազգին պատկանող սոցիալիստը, գաւառելով ընդհանրապէս ազգերու միաձուլումը, վայրկեան մը խիստ մոռնայ թէ իր նիւթը Բ. ը և այլք, նոյնպէս կցումներու միջոցաւ մանր ազգերու հետ միաձուլուելու կողմնակից են, ապա, նման սոցիալիստը ծիծաղելի վարդապետական դուրս կուգայ տեսականին մէջ, իմբերիալիզմի աշակից՝ գործնականին մէջ։ Բանւորներու միջազգային գաստիարաբուրժեան ծանրութեան կեդրոնը՝ ճնշող երկիրներու մէջ անխուսափելիօրէն պէտք է ըլլայ անոնց կողմէ ճնշուած երկիրներուն անջատուելու ազատութիւնը քարոզելն ու պաշտպանելը։ Առանց ասոր, չկայ իրական միջազգայնականութիւն։ Մենք իրաւունք ունինք

և պարտաւոր ենք քամահրել, որպէս իմբերիալիստ ճնշող ազգի պատկանող մէն մի սոցիալիստ, որ այդպէսի բրորականտ չի մղեր։» (Լենին)

Ահա այս է կոմունիստներու գիրքը ազգային հարցի նկատմամբ, ճնշուած ժողովուրդներու ազգային ազատագրական շարժումներուն նկատմամբ։ Այսպէսով է որ կոմունիստները միջազգայնական ձգտումը կը հաշտեցնեն ազգայնական ձգտումին հետ։

Ազգային հարցի լուծման ատեն Ստալին լենինիզմի հետեւեալ գրութիւնները կ'առաջադրէ։—

ա) Աշխարհը բաժնուած է երկու բանակի, բանակը քաղաքակիրթ աի մը ազգերու, որոնք տէր են ֆինանսական կապիտալին և կը շահագործեն երկրագունդի հսկայական մեծամասնութիւնը, և բանակը՝ գաղութներու և կախեալ երկիրներու ճնշուած ժողովուրդներուն, որոնք կը կաղմեն այդ մեծամասնութիւնը։

բ) Զարգացած երկիրներու բանուորական շարժման և գաղութային ազգային ազատագրական շարժման շահերը կը պահանջեն միացնել յեղափոխական շարժման այս երկու տեսակները որպէս հասարակաց ձեւատ՝ ընդգէմ հասարակաց թշնամի՝ իմբերիալիզմին։

գ) Զարգացած երկիրներու մէջ բանուոր գասակարգի յաղթանակը և ճնշուած ժողովուրդներու իմ-

բէրիալիզմի յուծէն ազատագրութիւնը անհնարին են առանց կազմելու և ամբապնդելու հասարակաց յեղափոխական ճակատը

Դ) Անհնարին է կազմել հասարակաց յեղափոխական ճակատ, առանց որ ճնշող ազգերու բանաւորութիւնը ուղղակի և վճռական աջակցութիւն ցոյց չտայ ճնշուած ժողովուրդներու ազատագրական շարժման՝ ընդդէմ իմբէրիալիզմի. որովհետեւ «ազատ էի կրնար ըլլալ այն ժողովուրդը, որ կը ճնշէ ուրիշ ժողովուրդներ» (Կ. Մարքս)

Ե) Այդ աջակցութիւնը կ'ըլլայ պաշտպանելով ինք նուրոյն պետութիւն կազմելու սկզբունքին զործադրութիւնը:

Զ) Անհնար է առանց այդ կարգախօսը իրականացնելու յաջողցնել ազգերու միաւորումն ու համագործակցութիւնը համաշխարհային միասնական տնտեսութեան մէջ՝ որ նիւթական հիմքն է սոցիալիզմի յաղթանակին

Է) Այդ միաւորումը կրնայ ըլլալ միայն կամաւոր միաւորում, որ ծաղում կ'առն է ժողովուրդներու փոխադարձ վստահութեան և եղբայրական յարաբերութեանց հիման վրայ

Եզրակացնելով, ազգային հարցը կրկնակի իմաստով դարձած է միջազգային հարց. նախ անոր համար, որ անիկա գրուած է արեւմուտքի և արեւելքի

ժողովուրդներու ջախջախիչ մեծամասնութեան առջեւ և երկրորդ անոր համար որ անոր լուծումը կախում ունի ազգային հարցի համաշխարհային ընդհ. լուծումէն: Այս հաշուով, ինչպէս որեւէ երկրի, նոյնպէս և Սուբիոյ և Լիբանանի ազգային ձգտումներուն իրագործումը, եթէ նախ կախում ունի նոյն այդ երկիրներու ժողովուրդին պայքարէն, վճռական կերպով կախում ունի նաեւ ազգային հարցի համաշխարհային զարգացման ընթացքէն:

Իսկ ինչ կը վերաբերի ազգային փոքրամասնութեանց, անոնց ճակատագիրը սերտօրէն կապուած է ճակատագրին այն ժողովուրդներուն, որոնց ծոցին մէջ կապրին: Ազգային փոքրամասնութիւնները իրենց ազգային գոյութիւնը, ապահովութիւնը և բարւաւածումը ապահովելու համար, պէտք է ինքզինքնին հակադրեն իրենց գտնուած երկիրներու ազգային ազատագրական շարժումներուն, այլ աջակցին, սատարեն այդ շարժման և ասիկա՝ դաշնակցելով այդ շարժման յառաջադէմ, ազգային զեմոկրատ տարրերուն: Եթէ Սուբիոյ և Լիբանանի աբաբ ժողովուրդին ազգային հարցը մէկ մասն է ազգերու ազատագրութեան համաշխարհային մեծ հարցին, նոյն այդ երկիրներու մէջ ապրող հայերուն ազգային գոյութեան և բարգաւաճման հարցը, իր կարգին մէկ անբաժան մասնիկն է աբաբ ժողովուրդին հարցին:

Մեր մէջ կան «քաղաքագէտներ» որոնք կ'ուզեն Սուբիոյ և Լիբանանի հայ ժողովուրդին այնպէս հաւատացնել, որ արաբական ազգային ազատագրական շարժումը վտանգ մըն է հայութեան, թէ՛ հայ կոմունիստները զործակցելով արաբ կոմունիստներուն և ազգային դեմոկրատ տարրերուն հետ, աւելի կը մեծցընեն այդ վտանգը:

Ինչեւ ասիկա: Որպէսզի ծածկեն իրենց զործակցութիւնը հայ թէ արաբ ժողովուրդներու ներքին և արտաքին թշնամիներուն հետ: որպէսզի ինքզինքնին հռչակեն հայ ժողովուրդի զոյւթեան «պաշտպաններ» Անոնք այսպէսով, որպէս կորստեան զատապարտուած քաղաքական խմբակցութիւն, կ'ուզեն իրենց սեփական զոյւթիւնը փրկել:

Գլխաւոր ապառնալիքը հայ ժողովուրդին եկած է միշտ, ու թէ արաբական ազգային ազատագրական շարժումէն, այլ օտար լուծէն, որ ուզած է հայ ժողովուրդը արաբական այդ շարժման դէմ զործածել: Եւ եթէ իմբերիալիզմը ընդհանրապէս չէ յաջողած ատիկա ընել, այսինքն՝ արաբ ժողովուրդի ազատագրական փորձերը հայերու միջոցաւ խափանել և արաբ զանգուածներու իր դէմ ուղղուած դալորոյթը հայերուն դէմ դարձնել, ատիկա չնորհիւ հայ կոմունիստներուն, չնորհիւ հայ առաջադէմ գեմոկրատ տարրերուն արաբ ազգային գեմոկրատ յեղափոխական

տարրերու հետ զործակցութեան:

Հայ կոմունիստները իրենց ազգային քաղաքականութեան մէջ միշտ հաւատարիմ եղած են հայ ժողովուրդի ազգային շահերուն և ազգային հարցի մէջ իրենց կուսակցութեան սկզբունքներուն: Անոնք արաբական ազգայնականութեան մէջ միշտ զինակցած են արտաքին թէ ներքին բռնութեան դէմ կուռով դեմոկրատ տարրերուն:

«Ուեէ ճնշուած ազգի պուրժուական ազգայնականութիւնը իր մէջ ունի ճնշումի դէմ ուղղուած դեմոկրատական ընդհանուր բովանդակութիւն մը: Ահա այդ բովանդակութեան է որ մենք առանց սահմանափակումի թեւ թիկունք կը կանգնինք՝ համարձակօրէն մէկ կողմ դնելով ազգային ամէն այլամերժութիւն, պայքարելով բոլորնայի բուրժուային հրեան ճգմելու ձգտումին դէմ» (Լենին)

Մեկնելով մեր ժողովուրդի ազգային շահերէն, մենք գաշնակցած արաբ դեմոկրատ ազգային տարրերուն հետ, արտաքին ճակատի վրայ կը կուռնինք Սուբիոյ և Լիբանանի անկախութիւնը կաշկանդել փորձող օտար ուժերուն դէմ և ներքին ճակատի վրայ՝ հայ ժողովուրդի ազգային իրաւունքներ ճնշելու դող արաբ յետադիմականներուն դէմ: Ահա այս է մեր ազգային քաղաքականութիւնը: Ահա թէ՛ ուր և ինչպէս մեր ազգայնականութիւնը կը հաշտեցնենք միջազգայնականութեան հետ:

NL0198762

1-0
16.6

916 30 1. 724.